

بیانیه دولت جمهوری دموکراتیک و مردمی الجزایر

درباره حل و فصل دعاوی توسط

دولت ایالات متحده امریکا و

دولت جمهوری اسلامی ایران

براساس اعلام پذیرش رسمی از جانب دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت ایالات متحده امریکا، دولت جمهوری دموکراتیک و مردمی الجزایر اکنون اعلام می دارد که ایران و ایالات متحده بقرار ذیل موافقت نموده اند:

ماده 1

ایران و ایالات متحده دعاوی مشروحه در ماده 2 را از طریق توافق بین طرفین مستقیم دعوا حل و فصل خواهند نمود. هر یک از ادعاهائی که ظرف شش ماه از تاریخ اجرای این بیانیه حل و فصل نشود طبق شرایط مندرج در این بیانیه به حکمیت شخص ثالث ارجاع خواهد گردید. دوره ششماهه مذکور برای یکبار با درخواست هر یک از طرفین برای مدت سه ماه دیگر می تواند تمدید شود.

ماده 2

1- بدینوسیله یک هیئت داوری (دیوان داوری دعاوی ایران و ایالات متحده) به منظور اتخاذ تصمیم درباره ادعاهای اتباع ایالات متحده علیه ایران و ادعاهای اتباع ایران علیه ایالات متحده و هرگونه ادعای متقابل ناشی از قرارداد فیما بین، معامله یا پیش آمدی که مبنای ادعای آن تبعه باشد تشکیل می گردد. در صورتیکه ادعاها و ادعاهای متقابل در تاریخ این بیانیه پابرجا بوده، اعم از اینکه در دادگاهی مطرح شده باشد یا مطرح نشده، و ناشی از دیون، قراردادهای (شامل اعتبارات اسنادی یا ضمانتهای بانکی) ضبط اموال و یا هر اقدام دیگری که موثر در حقوق مالکیت باشد. موارد مندرج در بند 11 بیانیه مورخ 29 دیمه 1359 (19 ژانویه 1981) دولت الجزایر و ادعاهای ناشی از اقدامات ایالات متحده در قبال موارد مذکور در آن بند همچنین ادعاهای ناشی از قراردادهای تعهدآور فیما بین که در آن قراردادهای مشخصا رسیدگی به دعاوی مربوطه در صلاحیت انحصاری دادگاههای صالحه ایران، با توجه به نظر مجلس شورای اسلامی ایران باشد، از این امر مستثنی هستند.

2- هیئت داورى همچنین درباره ادعاهای رسمی ایالات متحده و ایران علیه یکدیگر ناشی از قراردادهای فیما بین در خصوص خرید و فروش اجناس و خدمات، صلاحیت داورى خواهد داشت.

3- همان گونه که در بندهای 16 و 17 بیانیه مورخ 29 دیماه 1359 (19 ژانویه 1981) دولت الجزایر مذکور است، هیئت داورى صلاحیت رسیدگی به هرگونه اختلاف مربوط به تفسیر یا اجرای هر یک از موارد مندرج در آن بیانیه را خواهد داشت.

ماده 3

1- هیئت داورى شامل 9 عضو و یا تعداد بیشتری با ضریب 3 که در مورد لزوم آن برای پیشبرد سریع کار، ایران و ایالات متحده توافق نمایند، خواهد بود. ظرف نود روز پس از نافذ شدن این بیانیه، هر یک از دولتین یک سوم از اعضاء را تعیین خواهد کرد.

ظرف سی روز پس از انتخاب، اعضاء انتخاب شده ثلث باقیمانده را با توافق انتخاب و یکی از اعضاء ثلث اخیر را بعنوان رئیس هیئت داورى تعیین خواهند نمود. اتخاذ تصمیم درباره دعاوى توسط کلیه اعضاء و یا توسط یک هیئت سه نفری از اعضاء هیئت داورى که رئیس هیئت تعیین می نماید، بعمل خواهد آمد. هر یک از هیئت های نامبرده توسط رئیس هیئت داورى تشکیل خواهد گردید و شامل یک عضو تعیین شده به وسیله هر یک از سه ترتیب فوق الذکر خواهد بود.

2- انتخاب اعضاء هیئت داورى و اجرای امور هیئت طبق مقررات داورى کمیسیون سازمان ملل متحد درباره حقوق تجارت بین المللی (UNCITRAL) خواهد بود، مگر در مواردی که توسط طرفین و یا توسط هیئت داورى بمنظور اطمینان از اجرای این بیانیه اصلاح میشود. مقررات (UNCUTRAL) کمیسیون سازمان ملل متحد درباره حقوق تجارت بین المللی برای انتخاب اعضاء هیئت های سه نفری پس از تغییرات ضروری (MUTADIS MUTANDIS) مورد استفاده قرار می گیرد.

3- ادعاهای اتباع ایالات متحده و ایران در چهارچوب این بیانیه یا توسط خود مدعی و یا، در مورد دعاوى کمتر از 250/000 دلار، توسط دولت آنها، به داورى ارجاع خواهد گردید.

4- پس از یک سال از تاریخ نافذ شدن این بیانیه و یا شش ماه پس از تاریخ انتخاب رئیس هیئت داورى (هر کدام که دیرتر باشد) هیچ ادعائی در داورى قابل طرح نخواهد بود. مهلت های فوق شامل ترتیبات مذکور در بندهای 16 و 17 بیانیه مورخ 29 دیماه 1359 (19 ژانویه 1981) دولت الجزایر نمیگردد.

ماده 4

1- تمام تصمیمات واحکام هیئت داورى قطعی و لازم الاجرا خواهد بود.

- 2- با اجرای کلیه احکام داورى بموجب این ترتیبات، رئیس هیئت داورى همانگونه که در بند 7 بیانیه مورخ 29 دیمه (19 ژانویه 1981) دولت الجزایر تجویز شده است مراتب را گواهی خواهد نمود.
- 3- هر حکمی که هیئت داورى علیه هر یک از دولتین صادر نماید، علیه آن دولت در دادگاههای هر کشوری طبق قوانین آن کشور قابل اجرا خواهد بود.

ماده 5

هیئت داورى اتخاذ تصمیم درباره تمام موارد را براساس رعایت قانون انجام خواهد داد و مقررات حقوقی و اصول حقوق تجارت و حقوق بین المللی را بکار خواهد برد و در این مورد کاربردهای عرف بازرگانی، مفاد قرارداد و تغییرات اوضاع و احوال را در نظر خواهد گرفت.

ماده 6

- 1- محل دادگاه در لاهه در کشور هلند و یا هر محل دیگری که ایران و ایالات متحده توافق کنند، خواهد بود.
- 2- هر یک از دولتین نماینده ای در محل استقرار هیئت داورى تعیین خواهد نمود تا نمایندگی آن دولت را در هیئت مزبور بعهده داشته و ابلاغ ها یا هر نوع مکاتبات دیگر خطاب به آن دولت و یا اتباع و سازمانهای آن دولت درباره امور تحت رسیدگی توسط هیئت داورى را دریافت نماید.
- 3- هزینه های داورى بالمناصفه توسط دو دولت پرداخت خواهد گردید.
- 4- در مورد هر مساله ای درباره تفسیر و یا اجرای این بیانیه به تقاضای ایران و ایالات متحده توسط هیئت داورى اتخاذ تصمیم خواهد شد.

ماده 7

بمنظور اجرای این قرارداد:

- 1- "تبعه" ایران و یا ایالات متحده بدین معنی است:
- (الف) شخص حقیقی که شهروند ایران و یا ایالات متحده می باشد.
- (ب) شرکت و یا شخص حقوقی دیگری که طبق قوانین ایران و یا ایالات متحده و یا هر یک از ایالات ونواحی آن، ناحیه کلمبیا و یا مشترک المنافع پرتوریکو تشکیل یافته باشد، مشروط به اینکه، اشخاص حقیقی تبعه آن کشور مجتمعا به صورت مستقیم و یا غیر مستقیم در چنین شرکت یا شخصیت حقوقی سهمی معادل 50 درصد و یا بیشتر از سرمایه آن را داشته باشند.
- 2- "ادعاهای اتباع" ایران و یا ایالات متحده برحسب مورد عبارت است از ادعاهائی که از تاریخ بوجود آمدن ادعا تا تاریخ رسمیت یافتن این بیانیه مستمرا در اختیار اتباع آن کشور بوده اند، شامل ادعاهائی که بطور

غیرمستقیم، از طریق مالکیت سرمایه و یا سایر علائق مالی، در مورد اشخاص حقوقی، در مالکیت این اشخاص بوده اند مشروط به اینکه منافع مالکیت چنین اتباعی، مجتمعا در زمان اقامه ادعا برای کنترل شرکت یا شخص حقوقی دیگر در حد لازم بوده و علاوه بر آن مشروط بر اینکه شرکت و یا شخص حقوقی خود در چهارچوب این بیانیه حق اقامه دعوا نداشته باشد.

ادعاهائی که به هیئت داوری ارجاع می شود، از تاریخ طرح ادعا نزد هیئت داوری، خارج از صلاحیت قضائی دادگاههای ایران و ایالات متحده یا هر دادگاه دیگر خواهد بود.

3- "ایران" یعنی دولت ایران و هر نوع سازمان فرعی سیاسی ایران و هر نوع موسسه، واحد و تشکیلاتی که بوسیله دولت ایران و یا سازمانهای سیاسی فرعی آن کنترل می شود.

4- "ایالات متحده" یعنی دولت ایالات متحده و یا هر نوع سازمان سیاسی فرعی ایالات متحده و هر نوع موسسه، واحد و تشکیلاتی که بوسیله دولت ایالات متحده و یا سازمانهای سیاسی فرعی آن کنترل می شود.

ماده 8

این بیانیه هنگامیکه دولت الجزایر از هر دو دولت ایران و ایالات متحده اعلامیه پذیرش بیانیه را دریافت نماید لازم الاجرا خواهد بود.

بتاریخ 1359/10/29 (19 ژانویه 1981)

بهزاد نبوی

وزیر مشاور در امور اجرائی